

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба
України

Про погодження проекту наказу

Міністерство фінансів України відповідно до вимог статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» направляє на погодження проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем», розроблений Мінфіном спільно з Держмитслужбою.

- Додатки:
1. Проект наказу на 18 арк. в 1 прим.
 2. Пояснювальна записка на 3 арк. в 1 прим.
 3. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.
 4. Аналіз регуляторного впливу на 11 арк. в 1 прим.

Перший заступник Міністра

Денис УЛЮТІН

Зоя Бистрова 277 54 02

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000A2FE2E00D1248B00

Підписувач Улютін Денис Валерійович

Дійсний з 10.11.2020 12:52:22 по 10.11.2022 12:52:22

Міністерство фінансів України

34040-06-5/19788 від 23.06.2021

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від _____

Київ

№ _____

Про затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем

Відповідно до частини другої статті 246, статті 324 Митного кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, з метою забезпечення практичної реалізації пункту 52 розділу IX плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 року № 569-р, впровадження ефективної системи митного контролю із застосуванням скануючих систем

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем (далі – Порядок), що додається.
2. Державній митній службі України доопрацювати відповідне програмне забезпечення для реалізації вимог цього наказу.
3. Установити, що до моменту впровадження відповідного програмного забезпечення або у разі виходу з ладу автоматизованої системи митного оформлення митних органів, пов'язаної із внесенням та/або отриманням інформації під час здійснення митного контролю із застосуванням вантажних скануючих систем, для контролю й обліку застосування цих скануючих систем митниці використовують Інформаційний аркуш відповідно до Порядку, який реєструється в електронному журналі, форму якого визначають митниці самостійно.

4. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державної митної служби України від 27 липня 2009 року № 692 «Про затвердження Порядку митного огляду товарів і транспортних засобів з використанням мобільної рентгенографічної системи Eagle M4507 у пунктах пропуску через державний кордон», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 28 серпня 2009 року за № 809/16825.

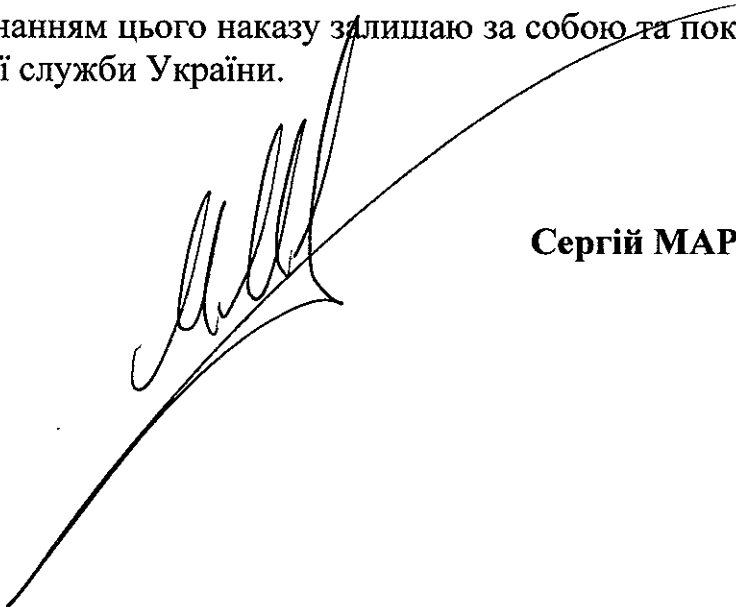
5. Департаменту митної політики в установленому порядку забезпечити: подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України; оприлюднення цього наказу.

6. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

7. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою та покладаю на Голову Державної митної служби України.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

A large, stylized handwritten signature in black ink, slanted upwards from left to right, crossing over the printed name 'Сергій МАРЧЕНКО'.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

_____ 2021 року № _____

ПОРЯДОК

виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до частини другої статті 246, статті 324 Митного кодексу України (далі – Кодекс) та визначає особливості виконання митних формальностей під час здійснення митного контролю та оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, у разі їх проведення із застосуванням скануючих систем.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:

багажна/поштова скануюча система (далі – БПСКС) – технічна система, призначена для сканування багажу, ручної поклажі та поштових (або експрес) відправлень (до якої належать скануюча система стаціонарного типу (транспортерна та прямопоказуюча), скануюча система мобільного типу (транспортерна));

вантажна скануюча система (далі – ВСКС) – технічна система, призначена для сканування транспортних засобів та контейнерів (до якої належать комплексна скануюча система стаціонарного типу, скануюча система мобільного типу);

виявлення аномалій – процес аналізу та візуального розпізнавання рентгенівських зображень, які викликають підозру, зважаючи на істотні відмінності у рентгенівських зображеннях від інформації, що міститься у товаросупровідних документах, та інформації про товар (транспортний засіб, контейнер), та/або свідчать про наявність сторонніх вкладень;

Інформаційний аркуш – внутрішній документ митниці встановленої форми, що відображає проходження митних формальностей у разі прийняття уповноваженим підрозділом митниці рішення щодо застосування скануючої системи та зберігається у справах митниці, де безпосередньо здійснювалось сканування;

кваліфікаційний відбір операторів скануючих систем – комплекс заходів, спрямованих на визначення професійних та особистісних якостей, необхідних

для аналізу рентгенівських зображень, отриманих за допомогою вантажних та багажних/поштових скануючих систем;

моніторинг використання скануючих систем – отримання й обробка інформації поточного спостереження, аналізу рентгенівських зображень та прийнятих рішень посадовими особами за результатами проведених сканувань, надання рекомендацій та дистанційна онлайн підтримка;

неінтрузивні технології контролю – технології перевірки товарів, особистих речей, що переміщуються через митний кордон України у ручній поклажі, супроводжуваному та несупроводжуваному багажі, транспортних засобів особистого користування та транспортних засобів комерційного призначення без зняття засобів забезпечення ідентифікації, накладених на транспортний засіб комерційного призначення, без вивантаження товарів, без розпакування товарів, без розкриття вантажних місць та порушення їх цілісності за допомогою спеціального технічного обладнання та апаратури (наприклад, рентгенівське або гамма обладнання) для отримання можливості здійснення контролю товарів, для отримання інших відомостей про товари та для виявлення товарів, переміщуваних під виглядом інших товарів;

оператор скануючої системи (далі – оператор СКС) – посадова особа митниці, до функціональних обов'язків якої належить здійснення митного контролю з використанням скануючих систем, у тому числі здійснення аналізу рентгенівських зображень, отриманих за допомогою скануючих систем;

підрозділ митного оформлення – підрозділ митного оформлення митного органу (митниці), посадові особи якого безпосередньо здійснюють митний контроль та митне оформлення товарів та транспортних засобів;

сертифікація – процедура, за допомогою якої документально засвідчується відповідність оператора скануючих систем професійним та особистісним якостям, необхідних для аналізу рентгенівських зображень, отриманих за допомогою вантажних та багажних/поштових скануючих систем;

скануюча система (далі – СКС) – технічна система, призначена для отримання зображення на основі застосування енергії рентгенівського, гамма або гальмівного випромінювання (до якої належать вантажна скануюча система та багажна/поштова скануюча система);

спеціалізований підрозділ – підрозділ митниці, до функцій якого належать використання, експлуатація, технічний нагляд і контроль за використанням скануючих систем та інших технічних засобів митного контролю;

спеціальна підготовка операторів скануючих систем – система теоретичних занять та практичних тренувань, спрямованих на формування й удосконалення у посадових осіб митних органів необхідних знань, умінь і навичок з аналізу рентгенівських зображень, отриманих за допомогою скануючих систем;

центральна база зображень – зображення, у тому числі рентгенівські, отримані за допомогою скануючих систем стаціонарного та мобільного типу, що розміщені на базі серверних станцій, які зберігаються та супроводжуються відповідним уповноваженим структурним підрозділом Держмитслужби.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Кодексі.

II. Призначення та використання СКС

1. Відповідно до частини першої статті 324 Кодексу СКС використовуються для скорочення часу проведення митного контролю та підвищення його ефективності.

На підставі результатів використання СКС визначається необхідність у застосуванні окремих форм митного контролю, встановлених статтею 336 Кодексу, зокрема митного огляду та їх обсягу, під час виконання митних формальностей.

2. Використання СКС під час здійснення митного контролю товарів та транспортних засобів здійснюється з урахуванням положень Кодексу та типових технологічних схем, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними».

У пунктах пропуску для автомобільного сполучення розташування та подальше використання ВСКС мають забезпечувати можливість сканування товарів та транспортних засобів, які переміщуються у напрямку «В'їзду в Україну» та «Виїзду з України».

3. Оператором СКС може бути посадова особа митниці, яка пройшла:

1) відповідний медичний огляд, за результатами якого стосовно цієї особи встановлено придатність та можливість роботи з джерелами іонізуючого випромінювання;

2) кваліфікаційний відбір операторів СКС;

3) навчання від постачальника (виробника, представника, установи чи організації) СКС за напрямом експлуатації такої скануючої системи та всіх її компонентів й отримала відповідний сертифікат (посвідчення) – для ВСКС або навчання (інструктаж) за напрямом експлуатації такої скануючої системи та всіх її компонентів, що проводиться посадовими особами спеціалізованого підрозділу – для БПСКС;

4) спеціальну підготовку операторів СКС;

5) навчання з радіаційної безпеки й отримала відповідний сертифікат (посвідчення).

4. До участі у кваліфікаційному відборі операторів СКС допускаються виключно посадові особи митниць, які пройшли відповідний медичний огляд, визначений у підпункті 1 пункту 3 цього розділу.

До участі у спеціальній підготовці операторів СКС допускаються виключно посадові особи митниць, які пройшли кваліфікаційний відбір операторів СКС.

Посадова особа митниці підлягає сертифікації один раз на три роки після проходження нею спеціальної підготовки операторів СКС.

5. Організацію проведення кваліфікаційного відбору, спеціальної підготовки, підвищення кваліфікації та сертифікації операторів СКС здійснює Департамент спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби на підставі Плану підвищення рівня професійної компетентності посадових осіб територіальних органів Держмитслужби у порядку, визначеному Держмитслужбою.

Інформацію про результати кваліфікаційного відбору, спеціальної підготовки та/або сертифікації операторів СКС Департамент спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби надсилає до відповідних митниць Держмитслужби.

Посадові особи митниць, які не пройшли кваліфікаційний відбір, спеціальну підготовку або сертифікацію операторів СКС, не допускаються до роботи із СКС.

6. Перелік посадових осіб, допущених до використання СКС, встановлюється наказом по митниці після успішного проходження етапів підготовки та сертифікації, визначених у пунктах 4, 5 цього розділу.

Копія наказу надсилається до структурного підрозділу Держмитслужби, до функцій якого належить контроль за використанням технічних засобів митного контролю, і Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби протягом трьох робочих днів від дня його підписання.

7. Сканування товарів і транспортних засобів із застосуванням СКС здійснюється у межах, дозволених їх технічних можливостей.

Сканування товарів і транспортних засобів із застосуванням СКС не здійснюється, якщо:

СКС перебуває у стані технічної несправності;
габарити транспортного засобу, вантажу (відправлення, багажу) або товару не відповідають технічним можливостям СКС;

товар, що переміщується, не підлягає рентгенівському (гама) дослідженню з використанням скануючої системи (живі тварини, фотоплівка, фотопапір, рентгенівська плівка й інші товари, чутливі до рентгенівського (гама) випромінювання), та якому може бути завдано шкоди під час сканування;

у разі застосування СКС будуть порушені вимоги частини другої статті 324 Кодексу.

8. Держмитслужба відповідно до пропозицій митниць окремо для кожного пункту пропуску, де розташовано ВСКС, встановлює мінімально допустиму кількість сканувань протягом оперативної зміни, індивідуально для кожної такої

ВСКС, з урахуванням логістики, інфраструктури, розміщення пункту пропуску, регіональних та місцевих особливостей регіону.

9. Сканування проводиться виключно в межах зони сканування, встановленої відповідно до визначених законодавством документів на такий об'єкт (майданчик, споруду).

III. Митний контроль із застосуванням ВСКС

1. Митний контроль із застосуванням ВСКС здійснюється:

за результатами застосування системи управління ризиками, у тому числі спрацювання автоматизованої системи управління ризиками;

на підставі обґрунтованого рішення керівника підрозділу митного оформлення (старшого зміни), або особи, яка виконує його обов'язки, про застосування ВСКС із внесенням цією особою відмітки до автоматизованої системи митного оформлення (далі – АСМО) або Інформаційного аркуша (додаток 1) про прийняте рішення;

на підставі обґрунтованого рішення керівника підрозділу протидії митним правопорушенням, або особи, яка виконує його обов'язки, про застосування ВСКС із внесенням цією особою відмітки до АСМО або Інформаційного аркуша про прийняте рішення.

Розгляд питання щодо застосування ВСКС здійснюється за умови забезпечення дотримання вимог Типової технологічної схеми пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451, та технологічних схем пропуску осіб, транспортних засобів та вантажів через державний кордон, що затверджуються керівником органу охорони державного кордону для кожного пункту пропуску, розроблених відповідно до Кодексу та пункту 19 зазначеної вище Типової технологічної схеми.

2. Посадова особа митного органу, яка здійснює митні формальності щодо товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, або посадова особа митного органу, яка відповідає за дотримання режиму зони митного контролю, перевіряє в АСМО або Інформаційному аркуші наявність відповідного рішення щодо застосування ВСКС та, у разі наявності такого рішення, забезпечує контроль за висадкою та переміщенням пасажирів транспортного засобу до місця очікування (пасажирського павільйону, пасажирської зали тощо) та контроль за переміщенням транспортного засобу до місця проведення сканування згідно з визначеними схемами руху транспортних засобів для проходження сканування.

3. Митний контроль товарів та транспортних засобів з використанням ВСКС, у тому числі сканування, здійснюють не менше як три оператори ВСКС, двоє з яких є виключно посадовими особами спеціалізованого підрозділу.

При цьому одна посадова особа – оператор руху, друга – оператор реєстрації супровідних документів та керування системою (водій скануючої системи мобільного типу), третя – оператор роботи із зображеннями.

Усі оператори ВСКС повинні бути взаємозамінними. Залучення посадових осіб спеціалізованого підрозділу до постійного виконання завдань, не пов'язаних із забезпеченням неінтрузивних технологій митного контролю, забороняється, крім випадків, визначених цим Порядком.

4. Після прибуття транспортного засобу до місця розміщення ВСКС оператор руху:

- перевіряє наявність будь-яких предметів на транспортному засобі, які під час здійснення сканування можуть призвести до технічної несправності СКС;

- попереджає водія про необхідність поставити транспортний засіб на ручне гальмо, пропонує пасажиром (за їх присутності), які слідує у цьому транспортному засобі, покинути його та вказує на місце очікування;

- отримує від водія транспортного засобу товаросупровідні документи та документи на транспортний засіб і передає їх оператору реєстрації супровідних документів та керування системою (водію скануючої системи мобільного типу);

- координує дії водія транспортного засобу при в'їзді до зони сканування;

- повідомляє водія про те, що огляд з використанням ВСКС може вплинути на особисті речі, зокрема фотоплівку, фотопапір та інші предмети, чутливі до рентгенівського (гама) випромінювання, та у разі, якщо такі особисті речі знаходяться в кабіні транспортного засобу, пропонує водію взяти їх із собою;

- інформує водія про те, що на транспортний засіб і його устаткування рентгенівська перевірка не впливає;

- попереджає водія про заборону входження до зони сканування та наближення до транспортного засобу, що пройшов сканування без погодження з оператором руху.

Оператор реєстрації супровідних документів та керування системою (водій скануючої системи мобільного типу):

- вносить до АСМО або Інформаційного аркуша відомості про транспортний засіб, товари, що переміщуються цим транспортним засобом, інформацію про напрямок переміщення цього транспортного засобу та сканує товаросупровідні документи;

- за допомогою радіозв'язку та системи відеоконтролю контролює дотримання заходів радіаційної безпеки під час сканування;

- безпосередньо керує процесом сканування;

- проводить підготовку ВСКС до наступного сканування.

Оператор роботи із зображеннями після сканування транспортного засобу:

за допомогою інструментів програмного забезпечення досліджує, аналізує та порівнює відомості, зазначені у товаросупровідних документах, з відомостями, отриманими в результаті рентгенівського зображення, а також порівнює їх з попередніми зображеннями з архівної бази зображень з метою виявлення аномалій;

якщо за результатами аналізу зображення аномалій не виявлено, вносить відповідну інформацію до АСМО або Інформаційного аркуша;

якщо за результатами аналізу зображення виявлено наявність аномалій, вносить відповідну інформацію з електронною копією зображення, отриманого за результатами сканування, до АСМО; у разі використання Інформаційного аркуша – додає до Інформаційного аркуша фрагмент роздрукованого рентгенівського зображення із відповідними коментарями (висновками та рекомендаціями), зазначає час і дату сканування, власне ім'я та прізвище, засвідчує ці відомості особистим підписом;

контролює створення, передання та збереження архіву зображень у базі даних спеціалізованого програмного забезпечення скануючої системи.

5. Після завершення сканування оператор руху повідомляє водія транспортного засобу про завершення сканування та направляє його за напрямом руху транспортних засобів відповідно до схеми руху в пункті пропуску для проходження подальших митних процедур.

Якщо за результатами сканування виявлено будь-які аномалії, оператор руху в обов'язковому порядку повідомляє про це підрозділ митного оформлення та спрямовує водія транспортного засобу до визначеного підрозділом митного оформлення місця, призначеного для проведення подальших митних формальностей.

Товаросупровідні документи та Інформаційний аркуш із роздрукованим рентгенівським зображенням (за наявності) оператор СКС передає до підрозділу митного оформлення.

6. У разі виявлення аномалій посадова особа підрозділу митного оформлення, яка здійснює митні формальності щодо товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, відповідно до положень статті 320 Кодексу та у порядку, встановленому статтею 363 Кодексу, приймає рішення про обрання форм і обсягів митного контролю та вносить відповідну інформацію до АСМО або Інформаційного аркуша.

7. У разі прийняття рішення щодо проведення митного огляду товарів та/або транспортних засобів митний огляд проводиться у порядку, встановленому законодавством, а інформація про його результати вноситься до АСМО та Інформаційного аркуша.

8. Якщо за результатами митного огляду встановлено ознаки порушення митних правил або виявлено предмети контрабанди, посадові особи підрозділу митного оформлення вживають заходів, передбачених законодавством.

IV. Митний контроль із застосуванням БПСКС

1. Митний контроль товарів, що переміщуються через митний кордон України, із застосуванням БПСКС здійснює посадова особа підрозділу митного оформлення вибірково на підставі результатів системи аналізу ризиків, у тому числі за результатами спрацювання автоматизованої системи управління ризиками з урахуванням положень Кодексу, постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», наказу Міністерства фінансів України від 03 серпня 2018 року № 671 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей на повітряному транспорті», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 року за № 1036/32488, та інших нормативних документів з питань митної справи, які регулюють питання застосування технічних засобів митного контролю (СКС).

Митний контроль товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, із застосуванням БПСКС здійснюється з урахуванням частини першої статті 237 Кодексу.

2. Кількість операторів БПСКС, які здійснюють сканування, визначає індивідуально керівник підрозділу митного оформлення (старший зміни) або його заступник з урахуванням завантаженості підрозділу митного оформлення, але має бути не менше двох посадових осіб.

Оператором БПСКС може бути посадова особа підрозділу митного оформлення, яка відповідає вимогам, визначеним у пункті 3 розділу II цього Порядку.

3. За результатами використання БПСКС посадові особи підрозділу митного оформлення здійснюють заходів, передбачених пунктами 6 – 8 розділу III цього Порядку.

V. Звітність та моніторинг

1. Для аналізу ефективності використання СКС та аналізу ефективності роботи операторів СКС митниці Держмитслужби щоквартально до 5 числа першого місяця наступного за звітним подають до уповноважених структурних підрозділів Держмитслужби та Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби інформацію щодо результативності використання СКС за встановленою формою (додаток 2).

2. Моніторинг використання ВСКС у Держмитслужбі здійснюють уповноважені на це керівником Держмитслужби відповідні структурні підрозділи та Департамент спеціальної підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби.

До участі у здійсненні моніторингу використання ВСКС допускаються посадові особи інших структурних підрозділів Держмитслужби, які мають:

професійну компетентність із загальних засад здійснення митної справи, порядку митного контролю та митного оформлення товарів та транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, застосування системи управління ризиками та протидії митним правопорушенням;

базовий рівень підготовки операторів аналізу рентгенівських зображень, отриманих за допомогою скануючих систем.

Департамент спеціальної підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби забезпечує сертифікацію посадових осіб, задіяних у процесі моніторингу, в частині професійної компетентності та базового рівня підготовки операторів аналізу рентгенівських зображень.

3. Моніторинг використання ВСКС відбувається за допомогою центральної бази зображень, отриманих за допомогою скануючих систем стаціонарного та мобільного типу, розміщених на базі серверних станцій, розміщених у структурному підрозділі Держмитслужби, до компетенції якого належить супроводження інформаційних технологій.

До центральної бази зображень уповноваженим особам на здійснення моніторингу надається регламентований доступ.

4. Моніторинг використання ВСКС уповноваженими структурними підрозділами Держмитслужби передбачає:

аналіз ефективності застосування системи управління ризиками у разі використання цих СКС;

аналіз діяльності підрозділів та посадових осіб митниці, задіяних у процесі сканування.

Моніторинг використання ВСКС Департаментом спеціальної підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби передбачає:

здійснення аналізу рентгенівських зображень та прийнятих рішень за результатами сканування;

дистанційну підтримку операторів скануючих систем під час здійснення аналізу рентгенівських зображень;

підготовку рекомендацій за результатами моніторингу для оцінки ефективності аналізу рентгенівських зображень та прийнятих рішень, які надсилаються до Держмитслужби для подальшого опрацювання.

5. Моніторинг використання БПСКС здійснюють підрозділ митного оформлення та визначені керівником митниці структурні підрозділи митниці, у тому числі спеціалізований підрозділ.

6. Результати статистичних даних та моніторингу використовуються для визначення форм та обсягів митного контролю, у тому числі для формування інформаційної бази даних системи управління ризиками митних органів.

VI. Прикінцеві положення

1. Оператори СКС зобов'язані:

на початку та в кінці оперативної зміни здійснити візуальний огляд СКС, перевірити наявність можливих пошкоджень, за результатами огляду внести інформацію до Журналу огляду СКС за встановленою формою (додаток 3), ведення якого перевіряє спеціалізований підрозділ;

у разі виявлення будь-яких пошкоджень або інших ознак, що можуть призвести до технічної несправності СКС, припинити використання СКС та негайно інформувати про це керівництво підрозділу митного оформлення та спеціалізованого підрозділу митниці;

під час сканування дотримуватись встановлених правил безпеки, інструкції з використання СКС та не вчиняти дій, що можуть призвести до пошкодження або виходу з ладу СКС.

Оператори СКС не мають права розголошувати, модифікувати, знищувати та несанкціоновано копіювати інформацію, отриману під час сканування.

2. Контроль за передачею даних з комп'ютерної системи ВСКС до АСМО щодо кількості проведених сканувань та їх результатів здійснюють оператори СКС щозміни та спеціалізований підрозділ щомісяця.

3. Спеціалізований підрозділ забезпечує:

ведення статистичної інформації та моніторинг використання СКС у митниці;

періодичну (щомісячну або за необхідності у разі отримання інформації про можливу несправність СКС) перевірку та обстеження СКС щодо її технічної справності;

моніторинг та контроль діяльності посадових осіб спеціалізованого підрозділу (операторів СКС), залучених до сканування;

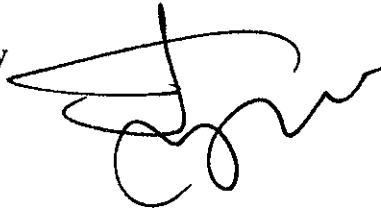
у разі отримання інформації від операторів СКС або підрозділу митного оформлення про можливі технічні несправності СКС або виходу її з ладу негайне вжиття заходів щодо їх усунення та повідомлення про це структурний підрозділ Держмитслужби, до функцій якого належить контроль за використанням технічних засобів митного контролю.

4. Структурний підрозділ Держмитслужби, до функцій якого належить контроль за використанням технічних засобів митного контролю, забезпечує оперативне реагування на отриману від митниць Держмитслужби інформацію щодо функціонування СКС. У разі отримання інформації про технічну несправність або виходу з ладу СКС негайно вживає заходів щодо усунення таких несправностей або забезпечує усі необхідні організаційні заходи щодо забезпечення ремонту цієї СКС.

5. На період технічної несправності або виходу з ладу ВСКС транспортні засоби або вантажі, які відповідно до цього Порядку мали б підлягати скануванню, підлягають митному огляду, у тому числі із застосуванням службових собак.

Кількість таких оглядів визначається у порядку, передбаченому пунктом 8 розділу II цього Порядку. При цьому до митного огляду залучаються посадові особи спеціалізованого підрозділу – оператори СКС.

**В. о. директора Департаменту
митної політики**

Сергій БЕДАШ

Додаток 1
до Порядку виконання митних
формальностей із застосуванням
скануючих систем
(пункт 1 розділу III)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ АРКУШ
проходження митних формальностей із застосуванням скануючої системи

№ UA123456/ННННН*

(дата, час)

I. Інформація про водія та транспортний засіб

Реєстраційний номер транспортного засобу / № контейнера	Напрямок переміщення

II. Інформація про прийняття рішення про застосування скануючої системи

Підстави прийняття рішення про застосування СКС	Власне ім'я та прізвище, підпис особи, яка прийняла рішення про застосування СКС	Власне ім'я та прізвище, підпис оператора руху, дата та час

III. Результати застосування скануючої системи

Наявність аномалії (так/ні)	Опис аномалії	Власне ім'я та прізвище, підпис оператора роботи із зображеннями, дата та час

IV. Додаткові форми митного контролю

Перелік форм митного контролю та їх обсяг, визначений за результатами застосування СКС	Власне ім'я та прізвище, підпис особи, яка прийняла рішення про застосування форм митного контролю

V. Результати проведення форм митного контролю

Форма митного контролю	Результат	Власне ім'я та прізвище, підпис особи, яка проводила митний контроль

VI. Прийняте рішення щодо транспортного засобу / товару

Прийняте рішення (пропуск, розміщено на склад митного органу тощо)	Опис порушення законодавства (складено протокол про порушення митних правил, надіслано повідомлення про злочин, надано картку відмови тощо)	Власне ім'я та прізвище, підпис особи, яка завершила митні формальності або відмовила у пропуску

* UA123456 – буквено-цифровий код підрозділу митного органу згідно з Класифікатором Державної митної служби України, її територіальних органів та їх структурних підрозділів, затвердженим в установленому порядку;
NNNNN – порядковий номер (у порядку зростання протягом поточного року, починаючи з одиниці).

до Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем (пункт 1 розділу V)

за _____ квартал _____ року

[illegible]

II. Багажні/поштові скануючі системи

№ з/п	Митниця	Назва пункту пропуску (підрозділу митного оформлення)	Назва (тип) СКС	Результативність перевірки аномалій (протоколи про порушення митних правил, картки відмови, вилучення тощо) (кількість)	Дата та стислий опис, виявлених порушень, невідповідностей тощо	Період непрацездатності СКС (з якого числа не працює СКС)	Причини непрацездатності СКС

Керівник (заступник)

_____ митниці

_____ (дата)

_____ (власне ім'я, прізвище, підпис)

Додаток 3
до Порядку виконання митних формальностей
із застосуванням скануючих систем
(пункт 1 розділу VI)

Журнал огляду скануючих систем

№ з/п	Назва (тип) СКС	Час та дата початку огляду СКС на початку зміни	Результат огляду СКС (справна / несправна)	Посада, власне ім'я та прізвище посадової особи, яка здійснила огляд СКС	Підпис посадової особи, яка здійснила огляд СКС	Час та дата початку огляду СКС наприкінці зміни	Результат огляду СКС (справна / несправна)	Посада, власне ім'я та прізвище посадової особи, яка здійснила огляд СКС	Підпис посадової особи, яка здійснила огляд СКС	Опис несправностей у разі їх виявлення (у разі виходу з ладу СКС зазначається, з якого часу та дати вона не працює)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем»

1. Мета

Метою прийняття проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем» (далі – проект наказу) є визначення особливостей виконання посадовими особами митних органів митних формальностей під час здійснення митного контролю та оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, у разі їх проведення із застосуванням скануючих систем.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Митні органи Державної митної служби України як суб'єкти інтегрованого управління кордонами відповідно до покладених на них завдань здійснюють контроль за дотриманням суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, громадянами та посадовими особами установленого законодавством порядку переміщення товарів та транспортних засобів.

Використання та впровадження інформаційних інтелектуальних систем митного контролю визначені одним із пріоритетів Уряду та Міністерства фінансів України.

Положення статті 324 Митного кодексу України передбачають можливість використання посадовими особами митних органів технічних засобів митного контролю з метою скорочення часу проведення митного контролю та підвищення його ефективності.

Також пунктом 52 розділу IX «Захист суспільства, громадського здоров'я і безпеки навколишнього природного середовища та боротьба з незаконним переміщенням наркотичних засобів та зброї» плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.05.2020 № 569-р, як один із заходів передбачено перегляд та актуалізація існуючих нормативних документів, що регламентують використання митного обладнання.

На сьогодні відсутні нормативні документи, що регламентують порядок використання скануючих систем під час здійснення митного контролю митниками Держмитслужби; порядок дій посадових осіб митних органів у разі застосування скануючих систем; порядок аналізу рентгенівських зображень для подальшого прийняття рішень щодо додаткових форм митного контролю; порядок визначення результативності застосування скануючих систем.

У зв'язку з цим, керуючись положеннями частини другої статті 246 Митного кодексу України, необхідно прийняти відповідний нормативний документ для належної реалізації повноважень посадових осіб Державної митної служби України.

3. Основні положення проекту акта

Проектом наказу передбачено затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем, що передбачатиме:

- регламентацію порядку використання скануючих систем під час здійснення митного контролю митницями Державної митної служби України;
- порядок дій посадових осіб митних органів під час здійснення митного контролю у разі застосування різних видів скануючих систем;
- автоматизацію окремих процесів (прийняття рішення щодо застосування, внесення інформації про результати сканування до АСМО);
- створення центральної бази зображень та порядок роботи з цією базою;
- звітність та моніторинг ефективності використання скануючих систем.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють:

Митний кодекс України (статті 246, 324);

постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними»;

постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375 «Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України»;

постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227 «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.05.2020 № 569-р «Деякі питання реалізації концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну митну політику».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація наказу не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Реалізація наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект наказу потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Державною митною службою України, Державною регуляторною службою України.

Проект наказу потребує державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект наказу за предметом правового регулювання не належить до сфер, правовідносини в якій регулюються правом Європейського Союзу (acquis EC).

Проект наказу є регуляторним актом та потребує реалізації процедур, передбачених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

У проекті наказу відсутні положення, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект наказу не потребує проведення громадської антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

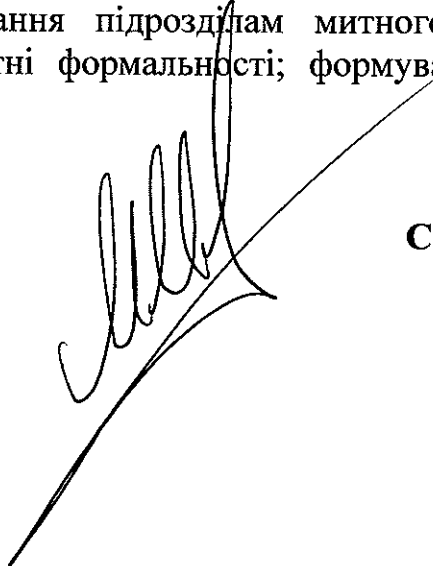
Реалізація наказу не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Реалізація наказу дасть можливість підвищити ефективність проведення митного контролю, підвищити оперативність прийняття управлінських рішень в умовах виникнення нестандартних ситуацій, покращити якість контролю за дотриманням режимних правил у пунктах пропуску. Активне використання скануючих систем забезпечить ефективний і швидкий огляд вантажів; виявлення порушень митних правил та товарів, заборонених до ввезення; зменшення часу митного контролю та оформлення; автоматичну передачу зображень результатів сканування підрозділам митного оформлення, які здійснюватимуть подальші митні формальності; формування інформаційної бази аналізу ризиків.

Міністр фінансів України

_____ 2021 р.

Сергій МАРЧЕНКО

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Порядку виконання митних формальностей із
застосуванням скануючих систем»

I. Визначення проблеми

Захист кордонів є одним із найважливіших завдань національної безпеки кожної країни, можливість вирішення якого значною мірою залежить від широкого застосування технічних засобів виявлення порушень законодавства при перетині кордону або при пересиланні товарів через державний кордон. Тому основним завданням посадових осіб на кордоні (як прикордонників, так і митних органів) є використання новітніх технічних засобів митного контролю, що дозволить підвищити оперативність контролю та знизити витрати та час на його проведення.

Технічні засоби митного контролю – це комплекс спеціальної техніки, що застосовується митними органами у процесі митного контролю всіх видів об'єктів, що переміщуються через митний кордон, з метою перевірки декларуючих їх документів, встановлення відповідності вмісту контрольованих об'єктів представленим на них даних, а також виявлення в цих об'єктах предметів митних правопорушень.

Застосування технічних засобів митного контролю є важливим інструментом у діяльності митних органів з припинення і виявлення порушень у сфері митного законодавства. Їх використання забезпечує перевірку відповідності відомостей про декларовані товари даних, одержуваних при проведенні фактичного митного контролю.

Ураховуючи світову практику найбільшу зручність і якість огляду забезпечують неінтрузивні технології контролю – рентгено-телевізійні скануючі системи (комплекси).

Неінтрузивні технології контролю – це технічне обладнання й апаратура (наприклад, рентгенівське або гамма обладнання), яке дозволяє здійснювати перевірку вантажів без необхідності відкриття транспортних засобів, вантажу або багажу.

В умовах економічної глобалізації та зростаючих обсягів торгівлі рішення про фізичний огляд вантажу або багажу (контейнерного або іншого типу) може привести до великих часових втрат і негативно вплине на загальну пропускну спроможність митниці.

У Стандарті № 3 «першої опори» Рамкових стандартів безпеки Всесвітня митна організація (далі – ВМО) визнається корисність технологій неінтрузивного контролю для спрощення процедур торгівлі та дається рекомендація митним адміністраціям, у міру можливості, мати наявності і використовувати обладнання для неінтрузивного контролю відповідно до результатів оцінки ризиків.

ВМО постійно допомагає митним адміністраціям оптимізувати

використання неінтрузивних технологій та обладнання для поліпшення якості контрольних заходів та не порушуючи, в свою чергу, процедур спрощення торгівлі.

Установки, обладнання та апаратура для отримання зображення на основі рентгенівського або гамма випромінювання допомагають швидко перевірити вміст транспортного засобу, контейнера, вантажу або багажу без необхідності їх відкриття або розвантаження вантажу і, таким чином, підтвердити або спростувати результати оцінки ризиків. У поєднанні з іншими факторами цей метод допоможе значно знизити кількість недоцільних оглядів і скоротити часові втрати.

Також необхідно зважати на той факт, що використання скануючих систем, крім прискорення процедури митного контролю, надає можливість мінімізувати людський фактор під час проведення митного контролю.

Використання та впровадження інформаційних інтелектуальних систем митного контролю визначено одним із основних пріоритетів Уряду та Мінфіну. Зокрема, пунктом 52 розділу IX «Захист суспільства, громадського здоров'я і безпеки навколишнього природного середовища та боротьба з незаконним переміщенням наркотичних засобів та зброї» плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.05.2020 № 569-р, як один із заходів передбачено перегляд та актуалізацію існуючих нормативних документів, що регламентують використання митного обладнання.

Для використання у процесі митного контролю митниці Держмитслужби мають на озброєнні 125 одиниць різних за типами та призначенням скануючих систем. Однак порядку їх використання, порядку митних формальностей у разі застосування в процесі митного контролю скануючих систем, системи аналізу отриманої інформації на сьогодні не існує. Порядок митного огляду товарів і транспортних засобів з використанням мобільної рентгенографічної системи Eagle M4507 у пунктах пропуску через державний кордон, який був затверджений наказом Державної митної служби України від 27 липня 2009 року за № 692 та зареєстрований у Міністерстві юстиції України 28 серпня 2009 року за № 809/16825, на цей час не діє й не може застосовуватись в частині, що не суперечить законодавству, оскільки розроблявся на виконання положень минулої редакції Митного кодексу України, які визначали зовсім інші процедури митного контролю, ніж сьогоденна редакція, й не передбачає порядку застосування інших типів скануючих систем.

Частиною другою статті 246 Митного кодексу України передбачено, що порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, якщо інше не передбачено цим Кодексом. Положення статті 324 Митного кодексу України передбачають можливість використання посадовими особами митних органів технічних засобів митного контролю з метою скорочення часу проведення

митного контролю та підвищення його ефективності.

Розроблення нормативного документа, що визначатиме комплексний підхід в організації процесу використання скануючих систем, їх ефективної роботи, системний підхід до процесу відбору та здійснення аналізу ефективності роботи операторів скануючих систем є вкрай важливим, оскільки нераціональне й неправильне їх використання може призвести до їх пошкодження або виходу з ладу, неякісного виконання контрольних процедур, що потребуватиме додаткових витрат з держбюджету, а неякісне виконання контрольних процедур – до фіскальних ризиків.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив*:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	

* Питому вагу суб'єктів малого підприємництва зазначити неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу.

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинного регуляторного акта, оскільки на сьогодні акт, що регулює відповідне питання, відсутній.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання у цій сфері є:

зменшення суб'єктивного фактора при проведенні митних формальностей та відповідно мінімізація ризиків за рахунок більш повного застосування можливостей автоматичної системи управління ризиками;

зменшення часових витрат для суб'єктів господарювання при проходженні кордону за рахунок використання автоматизованого технічного обладнання;

ефективне використання державних коштів шляхом визначення порядку допуску до роботи із скануючими системами, що надалі знизить можливість пошкодження дорогих в обслуговуванні технічних засобів митного контролю;

удосконалення системи контролю за рухом вантажів по ланцюгу слідування від пункту пропуску до місця митного оформлення;

унікнення соціальної напруги на державному кордоні України внаслідок скупчення вантажних та інших транспортних засобів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Невтручання і залишення існуючої ситуації без змін.
Альтернатива 2	Прийняття проекту наказу Мінфіну «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем» (далі – проект наказу), що забезпечить досягнення цілей державного регулювання, передбачених у розділі II аналізу регуляторного впливу.

Слід відзначити, що альтернативного способу досягти визначених у розділі II цього аналізу регуляторного впливу цілей державного регулювання, ніж прийняття проекту наказу не існує, оскільки відповідне правове врегулювання передбачено частиною другою статті 246 Митного кодексу України.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Проблеми, зазначені у розділі I аналізу регуляторного впливу, залишаються невирішеними	Високі. За результатами проведеної Держмитслужбою оцінки капітальний ремонт 3 скануючих систем мобільного типу для огляду транспортних засобів та контейнерів Rapiscan Eagle M4507, які наразі знаходяться у непрацездатному стані, становитиме 51 млн гривень. Наразі в Держмитслужбі на балансі в митницях перебувають 125 одиниць скануючих систем, з них лише 78 одиниць перебувають у технічній справності, інші потребують ремонту.
Альтернатива 2	Прийняття проекту наказу дозволить: 1) автоматизувати окремі етапи митних формальностей; 2) визначити систему підготовки посадових осіб, створити умови доступу посадових осіб до скануючих зображень з метою вдосконалення системи ризиків;	Додаткові витрати відсутні. Витрати на встановлення та обслуговування скануючих систем, навчання посадових осіб, доопрацювання програмного забезпечення здійснюватиметься в межах фінансування державних органів.

	3) мінімізувати вплив людського фактора та корупційні ризики при прийнятті управлінських рішень посадовими особами митниць Держмитслужби; 4) удосконалити інфраструктуру та обладнання сфери забезпечення здійснення митного контролю; 5) сприяти запобіганню переміщенню через державний кордон України товарів, заборонених до ввезення та товарів поза митним контролем.	
--	--	--

Проект наказу не розповсюджується на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	1) проблеми, зазначені у розділі I аналізу регуляторного впливу, залишаються невирішеними; 2) збільшення невдоволеності суб'єктів господарювання діями митних органів через тривале проведення огляду вантажів, що призводить до збільшення кількості скарг на дії митниць, направлених до вищих органів державної влади.
Альтернатива 2	Прийняття проекту наказу дозволить: 1) створити більш сприятливі умови для здійснення зовнішньоекономічних операцій, спрямованих на скорочення часу на пропуск товарів через митний кордон України; 2) зменшити черги на державному кордоні України; 3) збільшити товаропотік внаслідок збільшення кількості митного оформлення транспортних засобів.	Додаткові витрати відсутні.

Станом на квітень 2021 року на обліку в митних органах перебуває понад 147 тис. суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які підпадають під дію

регулювання. З них близько 51 тис. здійснювали зовнішньоекономічну діяльність у 2020 році.

Питому вагу суб'єктів малого підприємництва зазначити неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання, які перебувають на обліку в митних органах згідно зі статтею 455 Кодексу, незалежно від рівня доходу.

Згідно з митною статистикою у 2020 році було оформлено 4 464,6 тис. митних декларацій (з яких: 985,1 тис. (22%) – на вивезення, 3 050,8 тис. (68%) – на ввезення).

Економічне обґрунтування на прикладі розрахунку використання скануючої системи NUCTECH MB1215LC, що знаходиться на митному посту «Ягодин» (міжнародний пункт пропуску для автомобільного сполучення), у 2020 році:

1) середньостатистична кількість оформлених вантажних транспортних засобів за зміну (12 год.) на в'їзд – 300 шт.;

2) середньостатистичний час проведення митного огляду товарів та/або транспортних засобів фізично – 4 год.;

3) можлива кількість проведення фізичного митного огляду товарів та/або транспортних засобів за зміну (12 год.) – 3 (1%);

4) середньостатистична кількість спрацювання ризиків за результатами застосування системи управління ризиками – 16 (6,2%);

5) середньостатистична кількість проведення митного огляду товарів та/або транспортних засобів за зміну (12 год.) при використанні скануючої системи – 60 (23,1%);

6) підтвердження при використанні скануючої системи спрацювання ризиків – 5 (8,3%).

Таким чином, різниця між кількістю проведення митного огляду товарів та/або транспортних засобів за зміну фізичного та при використанні скануючої системи збільшується майже у 20 разів та становить 20% від загальної середньостатистичної кількості оформлених вантажних транспортних засобів за зміну (12 год.) на в'їзд.

За даними Держмитслужби, у 2020 році через державний кордон України пропущено 6 659,4 тис. од. автотранспорту. Якщо припустити, що у кожному міжнародному пункті пропуску для автомобільного сполучення застосовуватимуться скануючі системи, то додаткова пропускна спроможність на наступний рік становитиме до 11 тис. од. автотранспорту.

Одним із показників результативності та ефективності застосування скануючих систем може бути визначення порушень митних правил, які були виявлені під час митного контролю під час їх застосування. Так, наприклад, за результатами застосування 7 скануючих систем стаціонарного типу у пунктах пропуску «Ягодин», «Краківець», «Шегині», «Рава-Руська», «Порубне», «Чоп», «Ужгород» протягом 2020 року складено 49 протоколів про порушення митних правил, вартість вилучених предметів становить 28,9 млн грн, вартість

вилучених транспортних засобів – 1,6 млн гривень.

У разі використання скануючих систем на інших пунктах пропуску та в місцях митного оформлення їх ефективність використання в напрямку виявлення товарів поза митним контролем або заборонених до переміщення може сягнути 60 %.

Зазначені цифри є орієнтовними, оскільки окремі підприємства можуть оформлювати понад 10 000 митних декларацій та транспортних засобів на рік.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Не дасть змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання. Проблема залишається невирішеною.
Альтернатива 2	4	Альтернатива 2 дозволяє повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання, що сприятиме покращенню та прискоренню здійснення процедур пропуску на кордоні, мінімізувати вплив людського фактора, автоматизувати процеси митного оформлення під час виконання окремих митних формальностей і запобігти порушенням у сфері митного законодавства, а також забезпечити можливість суб'єктам господарювання зменшити часові та витрати при перетині кордону.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Вигоди відсутні	Не встановлений порядок використання скануючих систем та порядок дій посадових осіб митниці Держмитслужби при здійсненні митних формальностей із застосуванням скануючих систем призведе до: 1) потенційного збільшення	Є найгіршою, оскільки на відміну від альтернативи 1 не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання.

		випадків пошкодження скануючих систем й як наслідок до додаткових витрат з держбюджету на їх ремонт; 2) збільшення черг на кордонах.	
Альтернатива 2	Вигоди високі	Найоптимальніша із запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання, та є вигідною як для суб'єктів господарювання, так і для держави: 1) для суб'єктів господарювання – скоротить час на проходження кордону (до 20%); 2) для держави – підвищить ефективність виявлення товарів поза митним контролем та заборонених до ввезення (до 60%).	Реалізація норм проекту наказу забезпечуватиметься в межах кошторисних витрат на утримання митних органів та асигнувань, передбачених у бюджеті.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	У разі обрання альтернативи 1 суб'єкти господарювання будуть позбавлені можливості зекономити часові та матеріальні ресурси, а митні органи – можливості ефективного застосування технічних засобів митного контролю на кордоні	-
Альтернатива 2		Проект наказу є підзаконним актом, який може потребувати внесення змін у разі змін відповідних норм законодавства, у тому числі до Митного кодексу України.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом прийняття проекту наказу Мінфіну «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем» та скасування наказу Державної митної служби України від 27 липня 2009 року № 692 «Про затвердження Порядку митного огляду товарів і транспортних засобів з використанням мобільної рентгенографічної системи Eagle M4507 у пунктах пропуску через державний кордон», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 28 серпня 2009 року за № 809/16825.

Прийняття проекту наказу передбачає:

встановлення регламентованого порядку використання скануючих систем під час здійснення митного контролю митницями Держмитслужби;

встановлення порядку дій посадових осіб митних органів під час здійснення митного контролю у разі застосування різних видів скануючих систем;

автоматизацію окремих процесів (прийняття рішення щодо застосування, внесенні інформації про результати сканування до автоматизованої системи митного оформлення);

створення центральної бази зображень та порядок роботи з цією базою; звітність та моніторинг ефективності використання скануючих систем.

Для впровадження цього регуляторного акта в дію необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційних вебсайтах Мінфіну та Держмитслужби.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Проект наказу не встановлює додаткових вимог чи обов'язків для суб'єктів господарювання, а виконання положень регуляторного акта не передбачає додаткових фінансових витрат суб'єктів господарювання та органів державної влади, у зв'язку з чим додатки 2 та 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308, не заповнювались.

Тест малого підприємництва (М-тест) не проводився, оскільки суб'єкти малого підприємництва додаткових витрат на виконання регулювання не зазнають та будуть в однакових умовах з іншими суб'єктами підприємництва.

Виконання вимог регуляторного акта буде забезпечено існуючими у структурі митних органів підрозділами та здійснюватиметься в межах кошторисних витрат на утримання митних органів та асигнувань, передбачених

у бюджеті.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується в часі, що надасть можливість розв'язати проблеми та досягнути цілей державного регулювання.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на виконання вимог яких базується проект.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Додаткових надходжень до держбюджету та місцевих бюджетів не передбачається, оскільки норми регуляторного акта не запроваджують нових податків і зборів (обов'язкових платежів).

2. Дія акта поширюється на усіх суб'єктів господарювання, які є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи (станом на квітень 2021 року – понад 147 тис. осіб).

3. У зв'язку з прийняттям акта показник витрат часу суб'єктів господарювання на проходження митних формальностей у пунктах пропуску зменшиться за рахунок застосування автоматизованих процедур огляду вантажу (до 20%), а ефективність виявлення митними органами товарів, заборонених до ввезення та/або поза митним контролем до 60%.

4. Через запропонований механізм щодо порядку допуску митних посадових осіб до роботи із скануючими системами прогнозується зменшення бюджетних витрат на їх обслуговування у разі пошкодження або виходу з ладу, а регламентований порядок митних формальностей у разі їх здійснення із застосуванням скануючих систем дозволить зменшити черги на кордоні та збільшити пропускну спроможність на наступні роки (для автомобільних пунктів пропуску до 11 тис. одиниць автотранспорту).

5. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання оцінюється як високий. Проект регуляторного акта розміщено на офіційному вебсайті Мінфіну в мережі Інтернет для отримання пропозицій та зауважень громадськості.

Після прийняття акт буде оприлюднено у засобах масової інформації для ознайомлення з ним суб'єктами господарської діяльності, а також буде доведено до відома Держмитслужби та її територіальних органів.

6. Рівень задоволеності суб'єктів господарювання взаємодією з митними органами визначатиметься під час виконання вимог регуляторного акта шляхом відстеження:

кількості оформлених митницями МД або вантажів із застосуванням скануючих систем;

кількості виявлених митницями заборонених товарів та/або поза митним контролем у разі проведення митних формальностей із застосуванням скануючих систем;

ефективності використання скануючих систем (кількість непропущених вантажів, кількість складених карток відмов, протоколів про порушення митних правил, розміщення на склад митного органу тощо).

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності буде здійснюватися шляхом базового, повторного та періодичного відстеження результативності регуляторного акта за результатами інформації від осіб, які є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи.

Базове відстеження результативності акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим актом шляхом аналізу статистичних даних.

Повторне відстеження результативності акта буде здійснюватися через два роки з дня набрання ним чинності.

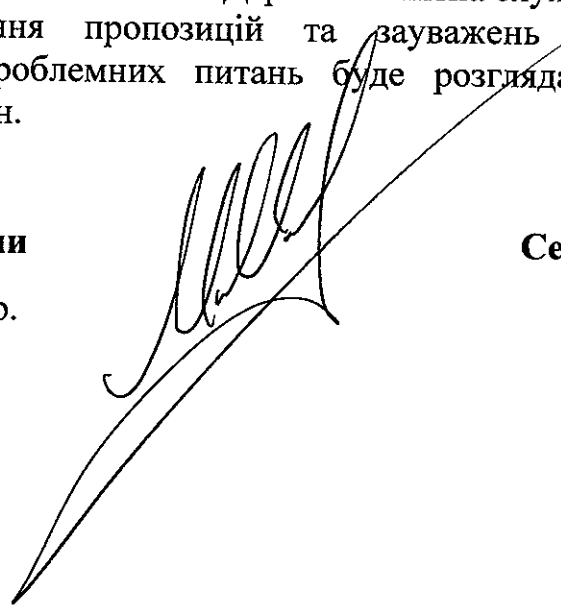
Виконавець заходів відстеження – Державна митна служба України.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення не врегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Міністр фінансів України

_____ 2021 р.

Сергій МАРЧЕНКО

**Повідомлення про оприлюднення
проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Порядку виконання митних формальностей
із застосуванням скануючих систем»**

Міністерство фінансів України відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» повідомляє про оприлюднення проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем» (далі – проект наказу).

Метою прийняття проекту наказу є визначення особливостей виконання посадовими особами митних органів митних формальностей під час здійснення митного контролю та оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, у разі їх проведення із застосуванням скануючих систем, а також забезпечення реалізації пункту 52 розділу IX «Захист суспільства, громадського здоров'я і безпеки навколишнього природного середовища та боротьба з незаконним переміщенням наркотичних засобів та зброї» плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.05.2020 № 569-р.

Проект наказу оприлюднено на офіційній сторінці Міністерства фінансів України в мережі Інтернет (www.mof.gov.ua) у рубриці «Законодавство» у розділі «Проекти регуляторних актів для обговорення» підрозділу «Проекти регуляторних актів для обговорення у 2021р.» та на офіційній сторінці державної митної служби України в мережі Інтернет (www.customs.gov.ua).

З метою налагодження всебічного громадського обговорення зауваження і пропозиції стосовно змісту проекту наказу просимо надавати у письмовій та електронній формі протягом місяця з дня публікації цього оголошення за наступними адресами:

Міністерство фінансів України, 01008, м. Київ,
вул. М. Грушевського, 12/2, e-mail: bystrova@minfin.gov.ua
Державна регуляторна служба України, 01011, м. Київ,
вул. Арсенальна, 9/11, e-mail: mail@dkrp.gov.ua